

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VII. Veteres studiosè discreuisse libertatem naturalem à Christiana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Paulus, Vbi, inquit, Spiritus Domini, ibi libertas. Hæc igitur libertas est, quæ ei seruituti de qua differimus, aduersatur. hæc est libertas, quæ amissa peccato, per Christum redditur iis qui credunt in eum. hæc denique non naturæ libertas est, sed gratiæ: quam spiritus inhabitans facit, peccati seruus amittit.

CAPVT VII.

Veteres studiosè discreuissè libertatem naturalem à Christiana.

CVIVS quidem libertatis rationem quam studiosè discreuerit Augustinus ab ea libertate quæ est à necessitate naturæ; quamque hanc, sine qua liberi arbitrij natura non constat, minimè peccato periisse putauerit: ex variis eius testimoniis & libris elucet. Etenim cum Iulianus hæreticus, Catholicos gratiæ Christi, qua in libertatem asserimur, propugnatores, Manichæos appellasset, liberumque arbitrium euerri, gratiæ huius prædicatione confirmasset, ille ad Bonifacium Papam scribens, contra duas Pelagianorum epistolas, hunc in modum respondit: Quis nostrum dicat quòd primi hominis peccato perierit liberum arbitriū de humano genere? Vides quam abhorreat? quamque hoc alienum à se esse velit, ut naturalem arbitrij libertatem sustulisse videatur? Hæc igitur si remansit, quæ periit? Libertas, inquit, periit quidem per peccatum, sed illa quæ in Paradiso fuit, habendi plenam cum immortalitate iustitiam: propter quod natura humana, diuina indiget gratia, dicente Domino: Si vos filius liberauerit, verè liberi eritis: utique liberi ad bene iusteque viuendum. Nam liberum arbitrium vsque ad eò in peccatore nõ periit, ut per illud peccent maximè omnes qui cum delectatione peccāt, & amore peccati hoc eis placet, quod eis libet. Quid ab Augustino clariùs audias, quam periisse quidem gratiæ liber.

Lib. 1. cap. 2.

libertatem, naturæ verò remansisse? & sic quidem remansisse, vt propterea quisque peccet, quòd hac arbitrij libertate, quæ vitiosa sint, amplectatur? hac igitur sublata, vnà quoque peccatum omne sustulisti: nec est cur inferi amplius, pœnarumque loca cogitentur. Idcirco studiosè ad eò Pelagiani, Catholicis facere conabantur inuidiam hoc nomine, quòd tam insanam Manichæi hæresim instaurarent, dum gratiæ necessitatem affererent. Inde enim illa Iuliani Pelagiani calumnia est: Si quis aut liberum in hominibus arbitrium, aut esse Deum nascentiũ conditorẽ dixerit, Cœlestianus & Pelagianus vocatur. ne igitur vocentur hæretici, fiunt Manichæi: & dum falsam verentur insaniam, verum crimen incurrunt: instat ferarum, quæ circumdantur pinnis, vt cogantur in retia. Quæ D. Augustinus obiecta seu maledicta refellens, Non est ita, inquit, vt loqueris quicumque ista dixisti: Non est, multum falleris vel fallere meditaris, nõ liberum negamus arbitrium, sed si vos filius liberauerit (ait Veritas) verè liberi eritis. Hunc vos eis inuidetis liberatorem, quibus captiuis, vanam tribuitis libertatem. A quo enim quis deuictus est, sicut dicit Scriptura, huic seruus addictus est. Nec quisquam nisi per gratiam liberatoris, isto soluitur vinculo seruitutis, à qua est hominum nullus immunis. Luce clarior hæc oratio est, planeque luculenta de duplici libertate sententia. Liberum affirmat arbitrium etiam in vitiorum inesse mancipiis: atque in iisdem nihilominus asserit, non veram sed vanam inesse libertatem: vt vnã intelligeremus libertatem cum ipsa constare seruitute peccatorum, sine qua nec peccari quidem potest: aliam verò cum eadem seruitute pugnare. Porrò ne hanc insitæ cum natura libertatis assertionem, opinionis eius fuisse, non fidei Catholicæ suspiceris: audi que apud eundem consequantur, vbi aduersarium eiusmodi conuenit verbis: Non itaque

Lib. 2. de mancipiis & concupiscentia, c. 3.

itaque sicut te atque alios fallens loqueris, si quis autem liberum in hominibus arbitrium, aut Deum nascentium conditorem dixerit esse, Cælestianus & Pelagianus vocatur. Ista quippe Catholica fides dicit. Sed si quis ad colendum rectè Deum, sine ipsius adiutorio, dicit esse in hominibus liberum arbitrium: & quisquis ita dicit Deum nascentium conditorem, ut paruulorum neget à potestate diaboli redemptorem; ipse Cælestianus & Pelagianus vocatur. Nunquid rem existimat è philosophia depromptam, si quisquam liberum asserat etiam in vitiosis arbitrium; à pietate verò Christiana procul remotam? ad quam profectò nisi magnoperè pertineret, non eam semper fides Catholica tenuisset, Manichæosque damnasset. Iam si eiusdem Augustini alia requiras testimonia, quibus naturalis hæc libertas asseratur, habes ubi dicat voluntatis arbitrium huc atque illuc liberum flecti, atque in iis naturalibus esse bonis, quibus & malè uti malus possit. Legis & illud: Liberum arbitrium naturaliter attributum à Creatore animæ rationali, illa media vis est, quæ vel intèdi ad fidem, vel inclinari ad infidelitatem potest. Quæ pauca testimonia cum clarissima sint, multorum hoc quidem loco nobis instar erunt. Nam quòd Calvinus ait suarum Institutionum libro secundo, præclaram illam ab Augustino toties repeti sententiã, præcipitari magis à suis defensoribus liberum arbitrium quàm stabiliri; nisi ad mentiendum perfriçtæ frontis fuisset, profectò non dixisset. Nusquam enim ita generatim à suis defensoribus liberum arbitrium præcipitari dicit, cum bonos semper habuerit defensores: è quibus ipse vnus sanè eximius erat; sed liberi arbitrij vires dum à Pelagianis extollerentur, tanquam sibi ad implendam legem, spirituique maligno resistendum sine Christi gratia sufficerent, ita demum eas extollendo præcipitari monstravit. Sed audienda nunc

Lib. 2. de peccatorum meritis & remissione, cap. 18.

Lib. de spiritu & liter. c. 32.

Cap. 2.

nunc Petri quoque Diaconi vox est collegarumque eius: namque & is libertatem alteram ab altera haud obscuro discrimine separauit. Alteram quippe Christianam appellauit, alteram naturalem significauit esse libertatem. Vt falsa, inquit, libertas fieret Christiana libertas, eadem libertas liberatore indiguit, quo posset per eius gratiam ab occupationibus humanis auersa, ea cogitare & desiderare quæ pertinent ad vitam æternam. Vt autem intelligeres, alteram illam quam naturalem dicimus, in natura etiam vitiis deformata remansisse, sed ad benefaciendum nemini iam post lapsum sufficere, subiungit: Sine hac igitur gratia potest quidem cogitare aut velle seu desiderare humana, non autem potest cogitare aut velle seu desiderare diuina. Quorum primum est & præcipuum fundamentum & crepido quodammodo, siue omnium bonorum origo, credere in Dominum gloriæ crucifixum. Quod utique non est ex naturalis arbitrij libertate, quia non hoc caro & sanguis, sed Pater cælestis reuelat cui voluerit, ad veram eum attrahens libertatem, non violenta necessitate, sed infundendo suauitatem per Spiritum sanctum; vt mox credentes dicamus, quia Dominus est Iesus: quod nemo per naturalem arbitrij libertatem potest dicere, nisi in Spiritu sancto. Hæc illi. Posse fatentur hoc igitur naturalem arbitrij libertatem, si diuinus Spiritus adiuerit.

CAPVT VIII.

Gratiam liberantem non euertere libertatem naturalem, sed statuere.

QVAPROPTER quæ remansit peccato subdita naturæ libertas, ea ipsa est quæ liberatæ & vegetante spiritu Dei, bonum omne quod ad nostram salutem cōfert, operatur: & id quidem haud minus liberè quàm si innatis sibi viribus sufficeret ad id perficiendum.

vt enim

Cap. 27. lib. de gratia Christi.

Lib. de incarnatione et gratia Domini nostri Iesu Christi, cap. 6.